

Yaşar Kemal romanı İş Sanat sahnesinde

Yaşar Kemal'in merkezine bilinmezliği, korku ve korkunun bulaşıcı etkisini koyduğu kısa romanı 'Tek Kanatlı Bir Kuş', usta isimlerce bir radyo kayıt stüdyosu düzeninde sahneye uyarlandı. Eser, 22-23 Aralık'ta İş Sanat'ta seyirciyle buluşacak.

"Ben hep korkudan korktum. Korkudan çok korktum" diyor [Yaşar Kemal](#), '[Tek Kanatlı Bir Kuş](#)' adlı kitabı hakkında konuşurken. Ve şöyle devam ediyor: "Roman yazdığım zaman içimde bir korku istemezdim. O yüzden bu kitapta da korkuyu anlattım. Kayseri'de askerlik yaptığım kasabanın üzerinde büyük bir taş vardı ve bütün kasaba bu taşın üzerlerine düşeceğinden korkuyor, taşı üzerlerine düşmesin diye demir zincirlerle bağlıyorlardı. Madem korkuyorsunuz o zaman çekin gidin diyordum. Seneler senesi bu korkuyu yazmak istedim."

Yazmış da Yaşar Kemal... Ama yayımlatmak için 40 yılı aşkın bir süre beklemiş. Bir uzun öykü ya da novella olarak da nitelendirilebilecek 'Tek Kanatlı Bir Kuş' 2013 yılında yayımlanmış.

KÖYDE KİMSE YOK AMA NEDEN?

'Borges'vari kurgusuyla dikkat çeken anlatı, Anadolu'da, çileli bir tren yolculuğuyla başlıyor. 60'lı yılların sonları ya da en geç 70'lerin başı. Yaşar Kemal, "O dönemde Anadolu'da postacıdan daha önemli bir kişi yoktu" diyor. Romanın başkahramanı da posta müdürü Remzi Bey'le onun eşi Melek Hanım. Tayini çıkmış Remzi Bey'in. İstikamet, Yokuşlu Köyü. Yeni bir köy, yeni insanlar, yeni ev, yeni iş onun için halihazırda birer endişe nedeniyken bu defa daha da kötü bir durum var. Tayin olduğu köy terk edilmiş. Ama kimse bu terk edişin nedenini bilmediği gibi, öğrenmeye de niyetli görünmüyor. Orası artık kimsenin yakınından dahi geçmek istemediği ama bunun nedenini bile bilmediği gizemli, karanlık, terk edilmiş bir köy. Bu köye görevli atandığı halde gidemeyen posta müdürü ile eşinin yanı sıra yalnızlık timsali, çay eksper bir istasyon şefi, "Alamancı" bir genç kadın, dertli bir köylü, sürekli köyün yolundan geçen ama köye asla gitmek istemeyen minibüs-otobüs şoförleri romanın diğer insanları. Bir de ceviz ağacı var; her şeye şahit... Köy, bilinmezliğiyle bir korku üretici... Ama karanlığın asıl kaynağı, köyün kendisinden çok korkunun kendisi, korkunun bulaşıcı etkisi. Korku, bir kuşu tek kanatlı bırakan, "Sakın uçma" diyen bir karabasan gibi... Yaşar Kemal'in bu son yapıtı etkileyici...

Yayımlandığı dönemde sıkça “Bir tiyatro oyunu olsa” yorumuyla birlikte anılan kitap, şimdi İş Sanat’ta müzik eşliğinde eski bir radyo kayıt stüdyosu düzeninde sahneleniyor.

STÜDYODA EĞLENCELİ BİR KAYDI İZLER GİBİ

İş Sanat’taki bu hikâye dinletilerinden birinde hiç seyirci olabildiniz mi bilmiyorum; bir zamanların radyo tiyatrosunu izlemek gibi. Karşınızda usta seslendirme sanatçıları var. Sahne de, anlatının geçtiği ortama uygun.

Bu hikâyeyi de sahneye uyarlayan Mehmet Birkiye şöyle anlatıyor ortamı: “Hikâye, müzik ve efektler bir stüdyoda kaydediliyor, siz de ona şahit oluyormuşsunuz gibi... Kendinizi İstanbul Radyosu C Stüdyosu’nda gibi hissedebilirsiniz. Metinler, usta isimler tarafından okunurken, bütün efektler ve müzik de seyircinin gözü önünde yapılıyor.”

Yaşar Kemal’in ‘Tek Kanatlı Bir Kuş’unu Tilbe Saran, Metin Belgin, Bülent Emin Yarar ile Hakan Gerçek seslendiriyor. Müzik yönetmenliği ve piyano Serdar Yalçın’a, saz ve türküler Cengiz Özkan’a emanet.

Bu gösteriler için metinleri seçen ve sahneye uygun olarak düzenleyen Atilla Birkiye’ye, niye özellikle Yaşar Kemal’in bu eserini seçtiğini soruyorum. Birkiye, bir Yaşar Kemal eserini sahnelemeyi çok istediklerini, teknik açıdan en uygun eserinin de bu olduğuna karar verdiğini söylüyor. “İş Sanat’ta 19 yıldır şiir dinletileri yapıyoruz. 9-10 sene önce sahneye hikâyeleri de taşımaya başladık. Mehmet radyo tiyatrosu gibi sunuyor. Mekânlar simgesel... Bu gösterilerde kesinlikle teatral bir durum yok, eserin özü, metin ve müzik ön planda. Özellikle Sait Faik, Sabahattin Ali, Haldun Taner gibi modern edebiyatın temsilcilerini seçtik bugüne kadar. Yaşar Kemal’in hikâyeleri, zamanlama olarak bir, bir buçuk saatlik bir gösteriye teknik açıdan çok uygun düşmüyordu. Bu ise çok uygun oldu. Üstelik oldukça güçlü bir metin.”

Metinle ilgili olarak Mehmet Birkiye de “Yaşar Kemal’in bu eserinde de bilinmezlik var... Kimi için heyecanlı, kimi için ürkütücü olan o bilinmezliği çok net hissediyorsunuz” diyor.

‘Tek Kanatlı Bir Kuş’, 22 Aralık Pazar 16.00, 23 Aralık Pazartesi 20.30’da İş Sanat’ta ücretsiz izlenebilir.